

Matt eller blankt hus?

Skal du male huset matt eller blankt? Det er mer enn et spørsmål om mote, for glansgraden påvirker fargens intensitet.

Av Bjørg Owren/ifi.no, ifi.no

Et nymalt hus er ikke lenger ensbetydende med «skinnende blankt». Malingsindustrien følger moten, og produsentene har de siste årene utvidet sortimentet med flere matte utendørsbehandlinger. Men vær obs på at matt, halvblankt eller blankt ikke bare er et mote-spørsmål, det handler også om valg av farge. Fargen vil nemlig oppleves ulikt om det er høy, middels eller lav glans på behandlingen.

Blankt forsterker fargeintensiteten

Generelt kan vi si at en farge vil oppfattes mer intens på en blank enn på en matt flate. Derfor bør glansgraden også veie med, og testes når fargen skal velges.

– En ting er å bestemme farge (kulørtonen), men den største utfordringen er å finne den riktige nyansen av fargen. Her må man ta hensyn både til omgivelser og type kledning, I tillegg må en være obs på at fargen kan oppleves svært forskjellig på matt, halvblank eller blank utgave av fargen, sier Kine Angelo, fargeforsker og universitetslektor ved NTNU.

LES OGSÅ: Står blank tradisjon for fall?

RØD: Med blankt eller matt avgjør du også om huset skal «stråle» som nymalt. (Foto: Bjørg Owren/ifi.no)

ARKITEKTUR: Matt eller blankt? Tenk også på type bygg og omgivelser. (Foto: Bjørg Owren/ifi.no)

Matt og sterke farger

Etter hennes mening bør en være særlig obs ved bruk av sterke farger, som tradisjonelle rød- og gulfarger, hvor kulørtonen er mer fargesterk enn de tradisjonelle dempede grå og blå fargene.

– Her kan det være fint å velge en mattere behandling. Fargen vil framstå mer dempet og oppleves finere gjennom døgnet og årstidenes lysvariasjoner. I en blank utgave kan disse fargene framstå som enten grelle eller for kulørsterke i sollyset på sommeren, sier hun.

Les mer om matt maling her.

GUL: Den gule fargen blir mindre intens med matt enn blank maling. (Foto: Thor Henning Støldal/ifi.no)

HALVMATT: Glansen på behandlingen vil også påvirke hvor mørk fargen oppleves. Dette huset er beiset med en halvmatt Trålasyr fra Beckers. (Foto: Beckers)

Blankt på duse farger

– Duse, dempede farger kan gjøres mer spennende og få mer spill og liv med en høyere glans, sier Angelo.

Fargeforskeren forklarer at hvordan vi opplever veggfargen er et samspill mellom vinkelen på sollyset og teksturen i underlaget. Fenomenet med solvinkel er også noe av årsaken til at vi ikke kan kopiere farger som brukes lenger sør i Europa. Der står solen høyere på himmelen og kaster mer skygge på veggen, mens hos oss står sola lavt på himmelen store deler av dagen/året og skinner relativt rett på veggen. Lite skygge og lysdiffusjon gjør fargen mer intens.

Når solen treffer en matt flate blir det mindre refleks og fargen oppleves mer dempet. Motsatt vil en blank flate reflektere lyset og skape mer liv i overflaten.

LIVLIG: Kulørsvake nyanser virker sterkere og får mer liv med blank enn matt behandling. (Foto: Nordsjö)

Matt og hvitt

Skal du male huset hvitt, vil valget av matt eller blankt gjøre stor forskjell.

– Hvite hus kan oppleves plagsomt hvite og blendende på sommeren når solen står rett på og lyset blir kastet tilbake. Matt maling ville reflektere lyset i mindre grad, og fargen virke mer behagelig.

REFLEKS: Refleksen fra hvite vegger blir mindre hvis du velger matt maling. (Foto: Thor Henning Støldal/ifi.no)

MATT: En hytte med matt beis vil gli fint inn i omgivelsene. Hytta er behandlet med matt beis fra Tyrilin. (Foto: Tyrilin)

Mer informasjon:

Beckers

Butinox

Flügger

Nordsjö

Miljømal